

HIS2411 – hjemmeeksamen høsten 2020

Hvordan påvirket arven etter kolonitiden det moderne Midtøsten?

Denne oppgaven inneholder ingen klare retningslinjer om tidsramme eller geografisk begrensning på analysen, og studentene må derfor selv gjøre grep for å strukturere analysen.

Studenter forventes å kunne vise til at med unntak for Nord-Afrika, så var regionen underlagt mandatregimer, og ikke klassiske imperialistiske strukturer. Storbritannia hadde ansvar for Jordan, Palestina og Irak, men Frankrike hadde ansvar for Libanon og Syria. Formelt sett betydde dette at Frankrike og Storbritannia skulle gjøre landene klare til å stå på egne ben. I realiteten bygde de europeiske maktene statsstrukturer som favoriserte eliter som var lojale til de europeiske maktene. Fungerende demokratiske strukturer ble ikke bygget opp, og i mange land ble sekteriske grupper spilt opp mot hverandre istedenfor at nasjonal samholdighet ble bygd opp. Den første fasen etter uavhengighet ble derfor i mange land en kamp mellom den eliten som mandatmakten hadde innsatt og den yngre generasjon som søkte uavhengighet. Hashemittene i Jordan og Irak kom til å representere den første gruppen, mens Nasser i Egypt og Baath-partiet i Syria og Irak kom til å representere den andre gruppen. Økonomiske bindinger preget også regionen, ettersom viktige næringsinteresser som oljehandel, våpenavtaler og shipping (Suez eksempelvis) var knyttet til de gamle mandatmaktene.

Studenter bør kunne vise til Suez-konflikten i 1956 som det siste store koloniale maktuttrykket i regionen. Samtidig bør de kunne vise til at de interne motsetningene i landene var sterkt preget av mandattiden. I land som Jordan, Irak og Syria vedvarte problemet som lå i at det var hæren som var det reelle maktuttrykket, og ikke parlamentet. I Libanon og Syria vedvarte den sekteriske maktfordelingen som vestmaktene hadde basert sin makt på.

Studenter bør kunne reflektere over at mens landene i regionen primært så på kampen mot kolonialismen som den viktige, og ikke den globale kalde krigen, så ble dette ofte en glidende overgang fra 1956 da det å alliere seg med Sovjetunionen ble sett på som en fortsettelse av kampen mot vestlig imperialisme.

Gode studenter bør også kunne reflektere over hvordan Israel ble sett på som imperiemaktens forlengende arm i regionen.